

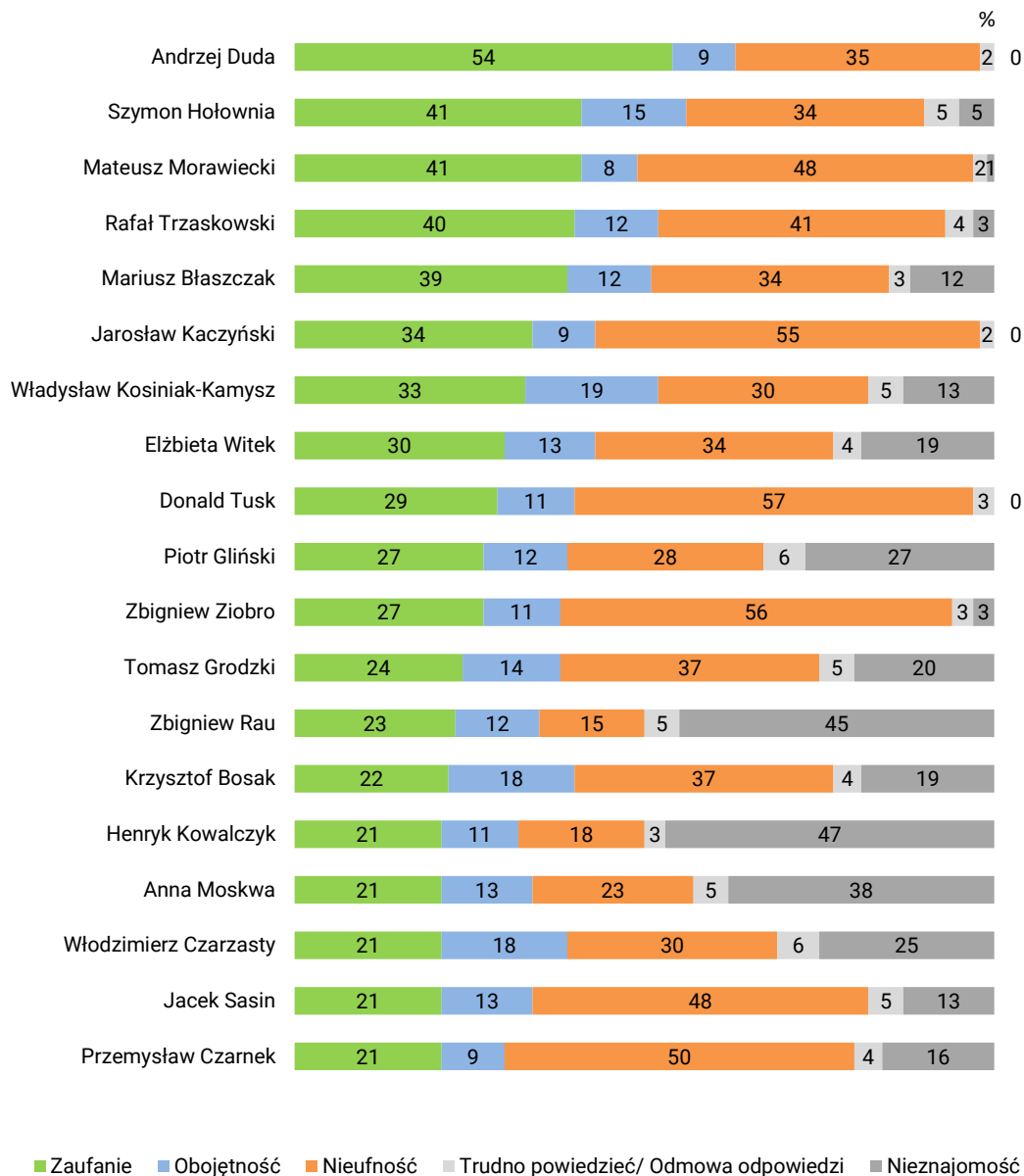
Zaufanie do polityków w listopadzie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w listopadzie

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (391) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 7 do 17 listopada 2022 roku na próbie liczącej 1038 osób (w tym: 58,5% metodą CAPI, 24% – CATI i 17,5% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

W naszych badaniach na liście ocenianych osobistości życia publicznego i politycznego zawsze znajdują się: prezydent RP, aktualni marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom. Badanie, którego wyniki prezentujemy, przeprowadziliśmy na reprezentatywnej imiennej próbie losowej pełnoletnich mieszkańców kraju w ramach procedury mixed-mode¹.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych osobistości życia publicznego i politycznego w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych osób oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Liderem rankingu zaufania do polityków niezmiennie pozostaje urzędujący prezydent Andrzej Duda. W listopadzie zaufanie wobec niego zadeklarowało 54% ankietowanych, a więc o 3 punkty procentowe więcej niż miesiąc temu. Nieufność do głowy państwa wyraża zaś nieco ponad jedna trzecia respondentów (35%, spadek o 2 punkty).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (391) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 7 do 17 listopada 2022 roku na próbie liczącej 1038 osób (w tym: 58,5% metodą CAPI, 24% – CATI i 17,5% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Drugie miejsce na liście polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem, jednak z wyraźną stratą do prezydenta, zajmują *ex aequo* lider Polski 2050 Szymon Hołownia oraz premier Mateusz Morawiecki. Obu politykom ufa po 41% ankietowanych. W stosunku do Szymona Hołowni, tak jak dotychczas, zaufanie pozostaje nastawieniem przeważającym, nie ufa mu nieco ponad jedna trzecia respondentów (34% deklaracji nieufności, o 7 punktów procentowych mniej niż głosów zaufania). Notowania szefa Polski 2050 od ubiegłego miesiąca nie zmieniły się znacząco. Natomiast w przypadku premiera Mateusza Morawieckiego, po trzech miesiącach nie najlepszych ocen, w listopadzie obserwujemy zauważalną poprawę notowań. Zaufanie do szefa rządu wzrosło o 4 punkty procentowe, nieznacznie (o 2 punkty) zmniejszył się odsetek badanych deklarujących w stosunku do niego nieufność. Jednak w ocenach premiera nadal przeważają negatywne noty – Mateuszowi Morawieckiemu nie ufa blisko połowa ankietowanych (48%), a więc o 7 punktów procentowych więcej, niż wyraża zaufanie.

Niemal takim samym zaufaniem jak premier oraz lider Polski 2050 cieszy się wiceprzewodniczący Platformy Obywatelskiej, prezydent stolicy Rafał Trzaskowski. Ufa mu 40% ankietowanych (spadek o 1 punkt procentowy). Podobna liczba badanych deklaruje jednak w stosunku do tego polityka nieufność (41%). W listopadzie odsetek ten okazał się wyższy niż w ubiegłych miesiącach (wzrost deklaracji nieufności w stosunku do października o 3 punkty procentowe).

Kolejne miejsce na naszej liście, ze zbliżonym wynikiem, jeśli chodzi o poziom deklaracji zaufania, zajmuje wicepremier, minister obrony narodowej, Mariusz Błaszczak. Zaufanie do tego polityka deklaruje 39% ankietowanych (wzrost o 2 punkty procentowe), nie ufa mu zaś blisko co trzeci badany (34%, wzrost o 1 punkt).

Mniejszym zaufaniem – około jednej trzeciej respondentów, cieszy się prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński (34%, wzrost o 2 punkty procentowe). Jednak w ocenach szefa rządzącej formacji niezmiennie dominuje nieufność. Nastawienie takie wyraża obecnie 55% ankietowanych (spadek o 1 punkt).

Podobnym zaufaniem jak prezes PiS cieszy się lider PSL-Koalicji Polskiej Władysław Kosiniak-Kamysz. Ufa mu 33% badanych, a nieco mniejszy odsetek respondentów deklaruje nieufność (30%, wzrost o 2 punkty procentowe).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu polityków nie osiąga już jednej trzeciej wskazań.

Mniej niż co trzeci ankietowany ma zaufanie do marszałek Sejmu Elżbiety Witek (30%). Mimo niewielkiego wzrostu zaufania (o 3 punkty procentowe), jaki notujemy w tym miesiącu, w ocenach marszałek izby niższej w niewielkim stopniu przeważają negatywne noty – nie ufa jej 34% ankietowanych (wzrost o 1 punkt).

Na tym samym poziomie kształtuje się zaufanie do lidera głównej z opozycyjnych formacji, szefa Platformy Obywatelskiej Donalda Tuska. Zaufaniem obdarza go 29% ankietowanych (spadek o 1 punkt), większość pytanym wyraża jednak w stosunku do niego nieufność (57%, wzrost o 2 punkty procentowe).

Na kolejnych pozycjach rankingu, z zaufaniem nieco ponad jednej czwartej ankietowanych, lokują się: stosunkowo mało znany szerokiej publiczności i ambiwalentnie odbierany przez identyfikujące go osoby wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński (27% deklaracji zaufania, wzrost o 2 punkty i 28% - nieufności, wzrost o 1 punkt) oraz zaliczający się do zdecydowanie negatywnie postrzeganych postaci naszej sceny politycznej szef Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro. Zaufanie do niego ma 27% ankietowanych (spadek o 1 punkt), a ponad dwukrotnie więcej osób mu nie ufa (56%, wzrost o 3 punkty procentowe).

Mniej niż co czwarty badany deklaruje zaufanie do marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego (24%, wzrost o 1 punkt procentowy) i prawie takim samym zaufaniem cieszy się szef MSZ Zbigniew Rau (23%, tyle samo ile w październiku). Biorąc pod uwagę także negatywne noty, lepsze notowania ma minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau. Nie ufa mu tylko co siódmy ankietowany (15%). Dla dużej części respondentów szef MSZ wciąż pozostaje jednak postacią anonimową, jego nazwisko i wizerunek nic nie mówią ponad dwóm piątym ankietowanych (45% deklaracji nieznanomości). W ocenach lepiej znanego marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego wyraźnie przeważa krytycyzm. Nie ufa mu 37% ankietowanych, a więc o 13 punktów procentowych więcej, niż deklaruje do niego zaufanie.

Na końcowych pozycjach rankingu, z zaufaniem nieco ponad jednej piątej ankietowanych, lokują się: polityk Konfederacji WiN, były kandydat tej formacji na prezydenta Krzysztof Bosak (22% deklaracji zaufania i 37% - nieufności, spadek o 2 punkty) oraz współprzewodniczący Nowej Lewicy Włodzimierz Czarzasty (21% deklaracji zaufania i 30% nieufności, spadek o 2 punkty procentowe). Równie niewiele deklaracji zaufania zebrali pozostali uwzględnieni w badaniu członkowie urzędującego gabinetu: szef resortu rolnictwa i rozwoju wsi, wicepremier Henryk Kowalczyk - polityk nieidentyfikowany przez blisko połowę ankietowanych i, co za tym idzie, oceniany przez stosunkowo wąską grupę respondentów (21% deklaracji zaufania, wzrost o 5 punktów procentowych, i 18% deklaracji nieufności), niezmiennie bardzo krytycznie odbierani: minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek (21% deklaracji zaufania i 50% - nieufności) oraz wicepremier, minister aktywów państwowych Jacek Sasin (21% deklaracji zaufania, wzrost o 1 punkt procentowy i 48% deklaracji nieufności, spadek o 1 punkt). Tyle samo deklaracji zaufania uzyskała także uwzględniona po raz pierwszy w listopadowym sondażu minister klimatu i środowiska Anna Moskwa. Mimo stosunkowo niedługiego stażu ministerialnego Anna Moskwa jest osobą dość dobrze znaną. Rozpoznaje ją blisko dwie trzecie badanych (62%). Przez identyfikujące ją osoby odbierana jest jednak raczej ambiwalentnie - podobnie często spotyka się z zaufaniem, co z nieufnością ankietowanych (21% deklaracji zaufania i 23% - nieufności).

TABELA 1

Politycy	Odsetki badanych deklarujących					
	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	XI '22	Różnica od X '22	XI '22	Różnica od X '22		
Andrzej Duda	54	3	35	-2	9	0
Szymon Hołownia	41	1	34	0	15	5
Mateusz Morawiecki	41	4	48	-2	8	1
Rafał Trzaskowski	40	-1	41	3	12	3
Mariusz Błaszczak	39	2	34	1	12	12
Jarosław Kaczyński	34	2	55	-1	9	0
Władysław Kosiniak-Kamysz	33	0	30	2	19	13
Elżbieta Witek	30	3	34	1	13	19
Donald Tusk	29	-1	57	2	11	0
Piotr Gliński	27	2	28	1	12	27
Zbigniew Ziobro	27	-1	56	3	11	3
Tomasz Grodzki	24	1	37	-1	14	20
Zbigniew Rau	23	0	15	-1	12	45
Krzysztof Bosak	22	0	37	-2	18	19
Henryk Kowalczyk	21	5	18	0	11	47
Anna Moskwa	21	-	23	-	13	38
Włodzimierz Czarzasty	21	0	30	-2	18	25
Jacek Sasin	21	1	48	-1	13	13
Przemysław Czarnek	21	-	50	-	9	16

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. W jakim stopniu każda z przedstawionych dalej osób budzi Pana(i) zaufanie? Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę mi o tym powiedzieć/zaznaczyć tę odpowiedź*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Spośród uwzględnionych w badaniu polityków największą nieufność budzą przewodniczący PO Donald Tusk (57% deklaracji braku zaufania) oraz liderzy ugrupowań rządzącej formacji: szef Solidarnej Polski, a zarazem minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (56%) i prezes PiS Jarosław Kaczyński (55%). Na kolejnych pozycjach tego negatywnego rankingu, z niewiele lepszym wynikiem, lokują się minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek (50%), wicepremier Jacek Sasin i premier Mateusz Morawiecki (po 48% deklaracji nieufności).

Listopad nie przyniósł dużych zmian w społecznych ocenach polityków. Po ubiegłomiesięcznym spadku, w listopadzie ponownie przybyło badanych deklarujących zaufanie do szefa resortu rolnictwa i rozwoju wsi, wicepremiera Henryka Kowalczyka (wzrost zaufania o 5 punktów procentowych). Na zaufaniu społecznym nieco zyskali premier Mateusz Morawiecki (wzrost zaufania o 4 punkty procentowe i dwupunktowy, utrzymany w granicach błędu pomiaru spadek nieufności) oraz prezydent Andrzej Duda (wzrost zaufania o 3 punkty procentowe i spadek nieufności o 2 punkty). Nieco gorsze niż przed miesiącem okazały się natomiast notowania Rafała Trzaskowskiego i Zbigniewa Ziobry, którym w porównaniu z październikiem przybyło przeciwników (wzrost nieufności po 3 punkty). W przypadku pozostałych polityków różnice w ocenach są nieznaczne i utrzymane w granicach błędu pomiaru.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2021			2022										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
M. Błaszczak	34	30	32	31	32	36	36	38	36	36	36	39	37	39
K. Bosak	26	25	24	24	24	25	23	23	23	25	24	25	22	22
P. Czarnek	-	-	-	-	20	23	21	-	-	-	-	21	-	21
W. Czarzasty	14	16	19	16	17	22	20	19	20	-	21	-	21	21
A. Duda	51	47	47	46	50	57	57	58	55	56	48	52	51	54
P. Gliński	26	22	22	23	23	23	24	25	27	26	24	25	25	27
T. Grodzki	22	24	23	23	23	28	23	24	23	25	25	26	23	24
Sz. Hołownia	40	39	45	43	45	46	44	39	42	42	40	46	40	41
J. Kaczyński	36	29	31	30	31	32	33	36	35	33	32	33	32	34
W. Kosiniak-Kamysz	32	33	33	34	32	37	36	34	35	34	35	40	33	33
H. Kowalczyk	-	-	12	11	16	15	15	17	18	17	18	20	16	21
M. Morawiecki	44	40	39	39	41	45	43	46	44	41	36	37	37	41
A. Moskwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21
Z. Rau	-	-	-	-	-	25	22	21	23	22	20	22	23	23
J. Sasin	22	19	18	20	20	23	20	20	21	22	20	19	20	21
R. Trzaskowski	34	36	41	37	38	44	44	41	41	39	40	46	41	40
D. Tusk	26	27	32	29	27	32	30	28	29	30	29	32	30	29
E. Witek	29	24	26	28	26	30	30	31	31	29	28	29	27	30
Z. Ziobro	34	28	29	29	30	31	27	29	29	28	27	27	28	27

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2021			2022										
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
M. Błaszczak	30	30	34	34	32	31	32	28	32	32	35	33	33	34
K. Bosak	31	33	36	35	32	35	36	36	37	37	39	38	39	37
P. Czarnek	-	-	-	-	45	46	45	-	-	-	-	51	-	50
W. Czarzasty	32	29	27	34	31	29	31	30	30	-	30	-	32	30
A. Duda	37	38	41	39	37	30	30	29	32	31	40	37	37	35
P. Gliński	25	27	26	27	24	26	26	23	24	25	29	28	27	28
T. Grodzki	37	34	33	37	31	32	40	35	38	36	38	36	38	37
Sz. Hołownia	30	31	28	30	28	26	30	30	32	31	32	29	34	34
J. Kaczyński	50	56	57	58	58	56	57	51	53	53	55	57	56	55
W. Kosiniak-Kamysz	27	26	25	26	26	24	25	27	27	28	27	25	28	30
H. Kowalczyk	-	-	14	14	13	16	16	15	16	16	20	20	18	18
M. Morawiecki	41	46	48	46	47	43	45	40	45	46	52	51	50	48
A. Moskwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Z. Rau	-	-	-	-	-	12	13	11	12	13	17	17	16	15
J. Sasin	40	45	45	47	43	44	46	43	44	43	49	50	49	48
R. Trzaskowski	44	40	39	39	39	35	36	38	37	38	40	37	38	41
D. Tusk	53	54	50	52	54	51	54	53	55	52	53	53	55	57
E. Witek	30	33	34	34	33	33	33	30	30	30	36	34	33	34
Z. Ziobro	46	49	51	52	50	49	53	52	52	53	56	56	53	56

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

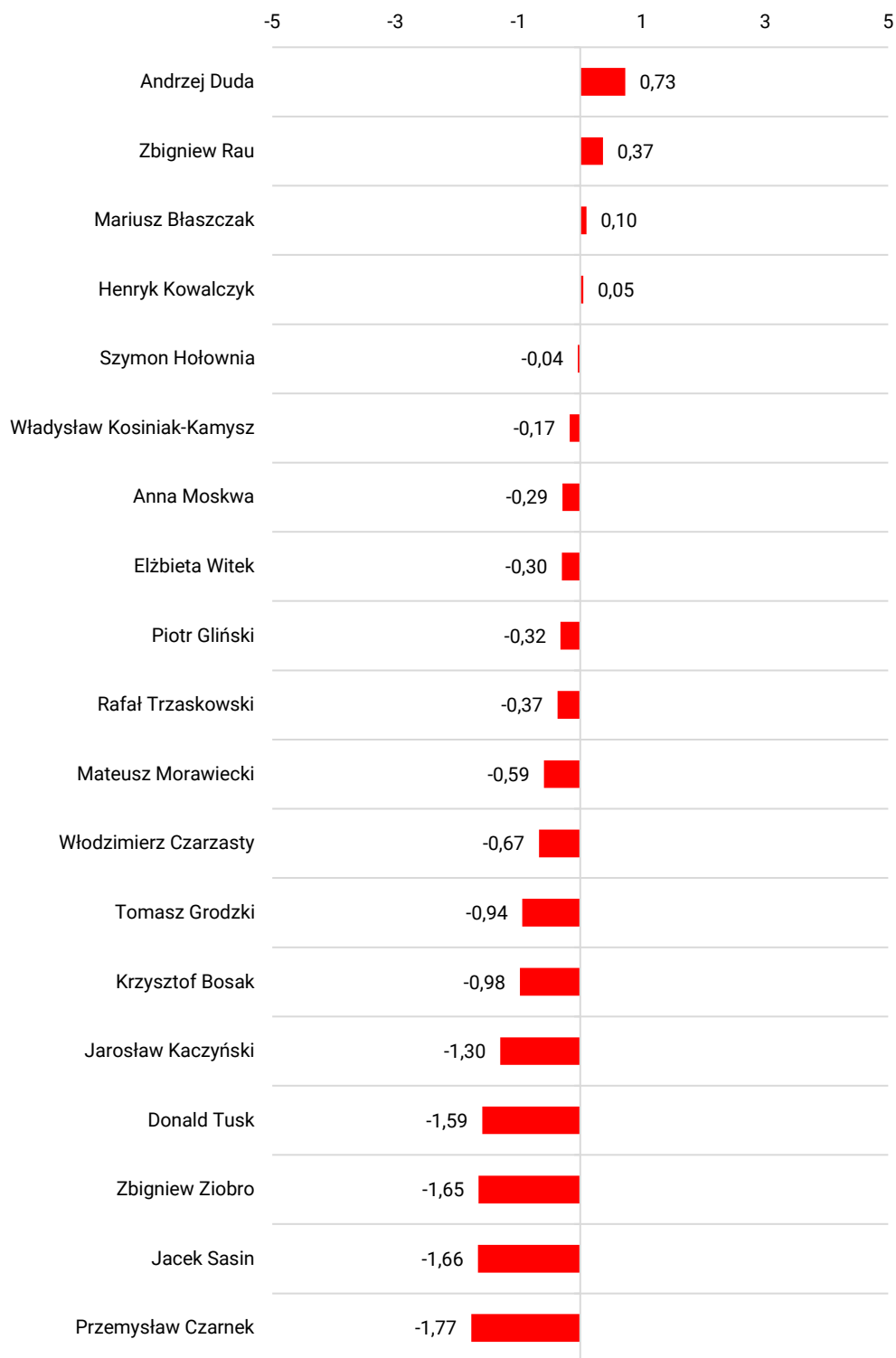
Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Średnie wszystkich ujętych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej, obliczone na podstawie wskazań respondentów na jedenastopunktowej skali zaufania–nieufności (od +5 do -5), mieszczą się obecnie w przedziale od +0,73 do -1,77 punktu, wypadają więc nieco lepiej niż miesiąc temu (wówczas był to przedział od +0,46 do -1,92). Jednak, tak jak dotychczas, zdecydowana większość uwzględnionych w badaniu polityków ma ujemną średnią ocen, wskazującą na przewagę negatywnych nastawień, a do wyjątków należą politycy, w przypadku których bilans ten jest dodatni. Pozytywny bilans ocen odnotowali: prezydent Andrzej Duda, który podobnie jak w ubiegłych miesiącach jest liderem także tego rankingu (średnia ocen wyniosła +0,73 punktu), szef MSZ Zbigniew Rau (+0,37) oraz wicepremierzy – minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak (+0,10) oraz minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk (+0,05), jednak w przypadku dwóch ostatnich z wymienionych polityków średnie ocen są już bliskie wartości środka skali, co oznacza równoważenie się siły pozytywnych i negatywnych nastawień.

Bilans ocen zaufania i nieufności pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej jest ujemny.

Najgorzej odbierany jest minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek (-1,77). W prawie równie dużym stopniu negatywne noty dominują w ocenach Jacka Sasina i Zbigniewa Ziobry (średnie wynoszą odpowiednio -1,66 i -1,65). Niską średnią ocen, poniżej -1 punktu, świadczącą o zdecydowanej przewadze negatywnych nastawień, mają także liderzy dwóch głównych ugrupowań sceny politycznej: szef PO Donald Tusk (-1,59) oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński (-1,30). Lepiej, choć również wyraźnie *in minus*, wypada układ ocen Krzysztofa Bosaka (-0,98), marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego (-0,94) oraz Włodzimierza Czarzastego (-0,67) i premiera Mateusza Morawieckiego (-0,59). Jako umiarkowanie negatywny (średnie ocen powyżej -0,5) można traktować bilans ocen Rafała Trzaskowskiego (-0,37), Piotra Glińskiego (-0,32), marszałek Sejmu Elżbiety Witek (-0,30) oraz minister Anny Moskwy (-0,29). Ujemną średnią ocen, ale świadczącą o niewielkiej już tylko przewadze negatywnych nastawień ma Władysław Kosiniak-Kamysz (-0,17). W przypadku Szymona Hołowni średnia jest bliska wartości środka skali, co wskazuje na niemal całkowite równoważenie się siły pozytywnych i negatywnych ocen (-0,04).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w listopadzie 2022 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

W listopadzie Polacy z nieco większą przychylnością odnieśli się do uwzględnionych w badaniu przedstawicieli naszej sceny politycznej, o czym świadczyć mogą przeważające w tym miesiącu dodatnie różnice średnich ocen. Jednak żaden z polityków, o których pytamy, nie zyskał znacząco w ocenie respondentów. We wszystkich przypadkach różnice średnich ocen okazały się nieistotne statystycznie.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	X 2022	XI 2022	Różnica*
Henryk Kowalczyk	-0,30	0,05	0,35
Włodzimierz Czarzasty	-0,94	-0,67	0,27
Andrzej Duda	0,46	0,73	0,27
Jacek Sasin	-1,92	-1,66	0,26
Mateusz Morawiecki	-0,83	-0,59	0,24
Elżbieta Witek	-0,51	-0,30	0,21
Tomasz Grodzki	-1,08	-0,94	0,14
Krzysztof Bosak	-1,09	-0,98	0,11
Mariusz Błaszczak	0,00	0,10	0,10
Jarosław Kaczyński	-1,38	-1,30	0,08
Szymon Hołownia	-0,11	-0,04	0,07
Piotr Gliński	-0,37	-0,32	0,05
Zbigniew Rau	0,40	0,37	-0,03
Władysław Kosiniak-Kamysz	-0,13	-0,17	-0,04
Rafał Trzaskowski	-0,30	-0,37	-0,07
Donald Tusk	-1,47	-1,59	-0,12
Zbigniew Ziobro	-1,50	-1,65	-0,15

* Wszystkie różnice średnich ocen są nieistotne statystycznie na poziomie 0,05

W listopadzie politykiem cieszącym się największym zaufaniem społecznym pozostaje prezydent Andrzej Duda, któremu ufa ponad połowa dorosłych Polaków. Na kolejnych miejscach, z zaufaniem ponad dwóch piątych badanych, znaleźli się lider Polski 2050 Szymon Hołownia oraz premier Mateusz Morawiecki. Nieznacznie mniej głosów zyskali jeszcze wiceprzewodniczący PO, prezydent stolicy Rafał Trzaskowski oraz wicepremier, minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak.

Z największą nieufnością badanych spotykają się natomiast lider PO Donald Tusk, szef Solidarnej Polski, a zarazem minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek. Politykom tym nie ufa co najmniej połowa dorosłych Polaków. Na kolejnych pozycjach tego negatywnego rankingu, z niewiele lepszym wynikiem, znaleźli się wicepremier i minister aktywów państwowych Jacek Sasin oraz premier Mateusz Morawiecki.

W sumie częściej pozytywnie niż negatywnie przez rozpoznających ich respondentów ocenieni zostali: prezydent Andrzej Duda, szef MSZ Zbigniew Rau oraz – w mniejszym stopniu – minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak oraz minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk. Natomiast najgorszy bilans ocen mają w kolejności: minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek, minister aktywów państwowych Jacek Sasin, szef Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro oraz liderzy dwóch najbardziej liczących się ugrupowań Donald Tusk i Jarosław Kaczyński.

Listopad nie przyniósł znaczących zmian w społecznych ocenach polityków, wszystkie wahnięcia ocen okazały się nieistotne statystycznie. Na zaufaniu zyskali nieco minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk, premier Mateusz Morawiecki oraz prezydent Andrzej Duda. Natomiast minimalne przybyło ocen krytycznych w przypadku Rafała Trzaskowskiego oraz Zbigniewa Ziobry.

Opracowała

Agnieszka Cybulska